

550

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 25 czerwca 1998 r.

w sprawie aplikantów sądowych i prokuratorskich.

Na podstawie art. 113 § 5 i art. 118 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751, 752 i 753, Nr 121, poz. 769, Nr 124, poz. 782 i Nr 133, poz. 882) oraz art. 91 ust. 5 i art. 97 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70, Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 752 i 753, Nr 124, poz. 782 i Nr 141, poz. 944) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa tryb przeprowadzania konkursu na stanowisko aplikanta sądowego i prokuratorskiego oraz przebieg aplikacji sądowej i prokuratorskiej, a w szczególności obowiązki związane z zajmowaniem stanowiska aplikanta, zakres egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, sposób powoływania, postępowania, wynagradzanie i skład komisji egzaminacyjnej, a także tryb i zasady mianowania, zwalniania i przenoszenia aplikantów.

§ 2. W odniesieniu do aplikantów prokuratorskich i kandydatów na aplikację prokuratorską określone w rozporządzeniu kompetencje prezesa sądu apelacyjnego przysługują odpowiednio prokuratorowi apelacyjnemu, a kompetencje prezesa sądu wojewódzkiego — prokuratorowi wojewódzkiemu.

§ 3. Zgłoszenia kandydatów na aplikantów przyjmuje prezes sądu wojewódzkiego w terminie do 30 maja każdego roku.

§ 4. 1. Prezes sądu apelacyjnego, mianując aplikanta w okręgu danego sądu wojewódzkiego, przydziela go jednocześnie, na wniosek prezesa sądu wojewódzkiego, do określonego sądu rejonowego (prokuratury rejonowej).

2. W toku aplikacji aplikant może być skierowany, zgodnie z harmonogramem aplikacji, do innego sądu (prokuratury) niż określony w ust. 1.

§ 5. 1. Zwolnienie aplikanta następuje, jeżeli aplikant:

- 1) zrzekł się stanowiska,
- 2) nie czyni postępów w toku aplikacji, a w szczególności uzyskał dwie negatywne opinie patronów lub nie zdał kolokwium,
- 3) rażąco narusza obowiązki aplikanta,
- 4) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta.

2. Zwolnienie aplikanta w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 2—4 następuje na wniosek kolegium sądu wojewódzkiego, po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu.

3. W wypadku określonym w ust. 1 pkt 1 zwolnienie aplikanta następuje z dniem określonym w decyzji prezesa sądu apelacyjnego.

§ 6. Prezes sądu apelacyjnego może, na wniosek prezesa sądu wojewódzkiego, przenieść aplikanta, na jego prośbę, do sądu w okręgu innego sądu wojewódzkiego, po uzyskaniu zgody prezesa tego sądu.

§ 7. Akt mianowania na stanowisko aplikanta nie wywołuje skutków prawnych w przypadku, gdy osoba w nim wymieniona nie zgłosi się do pracy w określonym tam terminie bez usprawiedliwionej przyczyny.

§ 8. O mianowaniu, zwolnieniu, przeniesieniu aplikanta i o braku skutków prawnych aktu mianowania na stanowisko aplikanta prezes sądu apelacyjnego zawiadamia Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego.

§ 9. Aplikant jest obowiązany:

- 1) sumiennie wypełniać obowiązki wynikające ze słubowania, wykonywać polecenia przełożonego, dbać w czasie pracy i poza pracą o powagę sądu (prokuratury) i instytucji, w której odbywa aplikację,
- 2) uczestniczyć w zajęciach szkoleniowych,
- 3) stale podnosić poziom swojej wiedzy zawodowej, a w szczególności zapoznawać się z czynnościami sędziego (prokuratora) i pracą sekretariatu.

§ 10. 1. Zadania aplikanta i sposób ich wykonania określają osoby kierujące jego szkoleniem.

2. Jeżeli wymagają tego względy służbowe, aplikant jest obowiązany wykonywać czynności także poza miejscem urzędowania sądu, prokuratury lub instytucji, w której odbywa aplikację.

§ 11. 1. Aplikant bez zgody prezesa sądu wojewódzkiego nie może wykonywać dodatkowego zatrudnienia i innych zajęć utrudniających pełnienie obowiązków aplikanta.

2. Jeżeli aplikant nie może pełnić swoich obowiązków z powodu choroby lub innej uzasadnionej przyczyny, powinien o tym niezwłocznie zawiadomić prezesa sądu, w którym aktualnie odbywa praktykę, oraz właściwego kierownika szkolenia, na którego żądanie powinien złożyć odpowiednie dowody i wyjaśnienia.

3. Aplikantowi w czasie trwania aplikacji przysługuje 30-dniowy płatny urlop szkoleniowy w okresie poprzedzającym egzamin końcowy.

§ 12. 1. Do okresu aplikacji nie zalicza się nieobecności aplikanta w pracy trwającej łącznie dłużej niż 30 dni w ciągu roku szkoleniowego, bez względu na przyczynę nieobecności; nie dotyczy to przysługujących aplikantom urlopów.

2. Do okresu aplikacji zalicza się okres odbytego przez aplikanta w sądzie wojskowym lub prokuraturze wojskowej przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych, nie dłuższy jednak niż rok.

3. Jeżeli aplikant wykazuje się postęпами w szkoleniu, prezes sądu apelacyjnego może, w wyjątkowych przypadkach, na wniosek prezesa sądu wojewódzkiego, zaliczyć do okresu aplikacji nieobecność aplikanta, trwającą dłużej niż 30 dni lub okres przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych, odbytego w innych jednostkach niż określone w ust. 2 o profilu szkolenia lub zadaniach zbliżonych do pracy sędziego lub prokuratora.

4. Aplikant, któremu nie zaliczono w trybie, o którym mowa w ust. 3, do okresu aplikacji nieobecności w pracy, może na wniosek prezesa sądu wojewódzkiego, za zgodą prezesa sądu apelacyjnego, po wygaśnięciu stosunku służbowego, w okresie nie dłuższym jednak niż rok, uzupełnić wymagane szkolenie w systemie aplikacji pozaetatowej.

§ 13. 1. Do okresu aplikacji sądowej zalicza się okres aplikacji prokuratorskiej, a do okresu aplikacji prokuratorskiej — okres aplikacji sądowej.

2. Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny może zaliczyć do okresu aplikacji sądowej (prokuratorskiej) okres aplikacji adwokackiej, radcowskiej lub notarialnej, nie dłuższy jednak niż rok.

Rozdział 2

Aplikacja sądowa i egzamin sędziowski

§ 14. 1. Konkurs dla kandydatów na aplikantów przeprowadzają komisje złożone z trzech do pięciu sę-

dziów, powołane przez prezesa sądu apelacyjnego po porozumieniu z prezesem sądu wojewódzkiego, którym przewodniczy prezes lub wiceprezes sądu wojewódzkiego. Członkiem komisji może być również przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, a w charakterze obserwatorów, na zaproszenie przewodniczącego komisji, w jej pracach uczestniczyć mogą przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa oraz pracownik naukowo-dydaktyczny szkoły wyższej.

2. Komisja ocenia, czy kandydat na aplikanta odpowiada wymaganiom określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751, 752 i 753, Nr 121, poz. 769, Nr 124, poz. 782 i Nr 133, poz. 882).

3. Prezes sądu apelacyjnego ustala zasady oceny części pisemnej i ustnej konkursu oraz wyznacza termin konkursu dla kandydatów na aplikantów w tym samym czasie we wszystkich sądach wojewódzkich w okręgu sądu apelacyjnego, zawiadamiając o tym Ministra Sprawiedliwości, członków komisji konkursowej oraz, za pośrednictwem prezesów sądów wojewódzkich, kandydatów na aplikantów, co najmniej 14 dni przed terminem konkursu.

4. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50% stawki przewidzianej za przeprowadzenie egzaminu sędziowskiego.

§ 15. 1. Konkurs składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna trwa do 5 godzin i obejmuje opracowanie przygotowanego przez prezesa sądu apelacyjnego tematu lub testu albo tematu i testu z zakresu prawa lub instytucji prawnych, organizacji i zadań wymiaru sprawiedliwości.

3. Część ustna obejmuje sprawdzian wiadomości ogólnych z zakresu prawa, znajomości systemu organów władzy i administracji oraz struktury organów wymiaru sprawiedliwości, a także wiedzy o społeczeństwie.

4. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest uzyskanie przez kandydata na aplikanta oceny pozytywnej z pracy pisemnej.

§ 16. 1. Komisja konkursowa przedstawia kolegium sądu wojewódzkiego wyniki konkursu wraz z dokumentacją.

2. Kolegium sądu wojewódzkiego przekazuje prezesowi sądu apelacyjnego projekt listy kandydatów na aplikantów spośród osób, które uzyskały ocenę pozytywną, wraz z propozycją ich przydziału do określonego sądu rejonowego.

3. Kolegium sądu wojewódzkiego, ustalając projekt listy kandydatów na aplikantów, kieruje się przede wszystkim ocenami z konkursu, a w razie konieczności bierze również pod uwagę wyniki w nauce osiągnięte przez kandydata w czasie studiów, opinię z uczelni lub opinię pracodawcy.

§ 17. Aplikacja rozpoczyna się z dniem 1 października.

§ 18. 1. Aplikant odbywa praktykę w sądzie (prokuraturze) w zakresie spraw rozpoznawanych w tych jednostkach.

2. Prezes sądu wojewódzkiego może skierować aplikanta do odbycia praktyki w innych instytucjach niż wymienione w ust. 1, po porozumieniu z kierownikami tych instytucji.

§ 19. 1. Nadzór nad przebiegiem szkolenia aplikantów sprawuje prezes sądu apelacyjnego za pośrednictwem właściwego kierownika szkolenia.

2. Prezes sądu wojewódzkiego powierza wyznaczonemu sędziemu (właściwemu kierownikowi szkolenia) sprawy związane ze szkoleniem aplikantów.

§ 20. 1. Na wniosek właściwego kierownika szkolenia prezes sądu wojewódzkiego wyznacza w porozumieniu z prezesem sądu lub kierownikiem innej instytucji, do której przydzielono lub delegowano aplikanta, patrona aplikanta.

2. Patron zapoznaje aplikanta z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków aplikanta.

3. Patron przedstawia, niezwłocznie po zakończeniu szkolenia, właściwemu kierownikowi szkolenia pisemną opinię o przebiegu praktyki i postępkach poczynionych przez aplikanta.

§ 21. 1. Minister Sprawiedliwości powierza określonemu sądowi apelacyjnemu lub, na wniosek prezesa tego sądu, wskazanemu sądowi wojewódzkiemu prowadzenie obowiązkowego seminarium dla aplikantów z jednego lub kilku okręgów sądów wojewódzkich.

2. Zajęcia seminaryjne odbywają się co najmniej jeden dzień w tygodniu, z wyjątkiem lipca i sierpnia.

3. Prezes sądu apelacyjnego zatwierdza plan zajęć, opracowany przez właściwego kierownika szkolenia, oraz wykaz osób wyznaczonych do prowadzenia seminarium i przesyła go Ministrowi Sprawiedliwości.

4. Zajęcia seminaryjne mogą być organizowane wspólnie dla aplikantów sądowych i prokuratorskich.

§ 22. 1. Przed upływem pierwszego roku aplikacji po zakończeniu szkolenia z określonych dziedzin prawa aplikanci składają kolokwium.

2. Do kolokwium mają odpowiednio zastosowanie przepisy o egzaminach sędziowskich, z tym że kolokwium przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez prezesa sądu apelacyjnego w sądzie, który prowadzi szkolenie seminaryjne aplikantów.

3. Kolokwium poprawkowe przeprowadza się najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty zakończenia kolokwium, o którym mowa w ust. 1.

4. Członkom komisji przeprowadzającej kolokwium przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50% stawki przewidzianej za przeprowadzenie egzaminu sędziowskiego.

§ 23. 1. Aplikanci składają egzamin sędziowski przed komisją egzaminacyjną sądu apelacyjnego, powoływaną przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego, którym jest prezes lub wiceprezes sądu apelacyjnego, sekretarza, którym powinien być właściwy kierownik szkolenia, przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz z pięciu do dziesięciu sędziów sądu apelacyjnego lub wojewódzkiego — specjalistów z różnych dziedzin prawa.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prezesi sądów wojewódzkich, przedstawiciele Krajowej Rady Sądownictwa oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji, które nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 24. 1. Egzamin sędziowski odbywa się w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Termin rozpoczęcia egzaminu nie może zostać wyznaczony później niż w 30 dniu od zakończenia aplikacji.

2. O składzie komisji egzaminacyjnej oraz terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji zawiadamia, co najmniej miesiąc wcześniej, członków komisji oraz, za pośrednictwem prezesów sądów wojewódzkich, aplikantów przystępujących do egzaminu.

§ 25. 1. Egzamin sędziowski składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna trwa dwa dni, po 6 godzin dziennie, i odbywa się w obecności co najmniej dwóch członków komisji egzaminacyjnej.

3. Część ustną przeprowadzają poszczególni egzaminatorzy w obecności komisji; członkowie komisji mogą zadawać pytania uzupełniające.

§ 26. 1. Część pisemna polega na opracowaniu orzeczenia końcowego wraz z uzasadnieniem w sprawie karnej oraz cywilnej (prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa rodzinnego, gospodarczego i innych) na podstawie akt sądowych zakwalifikowanych

przez komisję lub opracowanych na potrzeby egzaminu.

2. W trakcie części pisemnej aplikant może posługiwać się tekstami przepisów, komentarzami i zbiorami orzeczeń.

§ 27. Komisja egzaminacyjna dopuszcza aplikanta do części ustnej egzaminu po uzyskaniu przez niego ocen pozytywnych z części pisemnej.

§ 28. 1. Przedmiotami części ustnej egzaminu są:

- 1) prawo cywilne materialne i rodzinne,
- 2) prawo cywilne procesowe i nieprocesowe,
- 3) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych,
- 4) prawo gospodarcze,
- 5) prawo karne materialne,
- 6) prawo karne procesowe i wykonawcze,
- 7) prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych organów ochrony prawnej z zarysem prawa konstytucyjnego.

2. W trakcie części ustnej egzaminu za zgodą egzaminatora aplikant może posługiwać się tekstami przepisów.

§ 29. 1. Warunkiem zdania części ustnej egzaminu jest otrzymanie ocen pozytywnych ze wszystkich przedmiotów.

2. Rezygnacja z odpowiedzi jest równoznaczna z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

3. Ocenę wyniku części pisemnej i ustnej egzaminu określa się łącznie stopniami: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny i niedostateczny.

§ 30. 1. Komisja egzaminacyjna rozstrzyga o wynikach egzaminu większością głosów; w razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

2. Z przebiegu i wyników egzaminu sędziowskiego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący i wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej. W protokole oprócz ocen z poszczególnych przedmiotów mogą być zawarte dodatkowe uwagi i spostrzeżenia komisji.

§ 31. Aplikanci, którzy z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpili do egzaminu w pierwszym terminie, oraz osoby, które nie zdały egzaminu, mogą składać go tylko przed komisją egzaminacyjną powołaną w Ministerstwie Sprawiedliwości, w trybie określonym w § 23, z tym że przewodniczącym komisji jest przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, wytypowany z grona sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 32. 1. Przewodniczący i członkowie komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie części ustnej egzaminu sędziowskiego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 1,0% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego za każdego aplikanta zdającego egzamin.

2. Wynagrodzenie w tej samej wysokości otrzymuje również członek komisji egzaminacyjnej za sprawowanie jednej pracy pisemnej.

Rozdział 3

Aplikacja prokuratorska i egzamin prokuratorski

§ 33. Do aplikacji, kolokwium i egzaminu prokuratorskiego stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 4, § 15, § 17—21, § 22 ust. 2—4, § 24, § 25 ust. 3, § 26 ust. 2, § 27, § 28 ust. 2, § 29, § 30, § 32.

§ 34. 1. Konkurs dla kandydatów na aplikantów przeprowadza komisja złożona z trzech do pięciu prokuratorów, powołana przez prokuratora apelacyjnego po porozumieniu z prokuratorem wojewódzkim, której przewodniczy prokurator wojewódzki lub jego zastępca. Członkiem komisji może być również przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości—Prokuratora Generalnego, a w charakterze obserwatorów, na zaproszenie przewodniczącego komisji, w jej pracach uczestniczyć mogą członkowie Rady Prokuratorów przy Ministrze Sprawiedliwości—Prokuratorze Generalnym i pracownik naukowo-dydaktyczny szkoły wyższej.

2. Komisja ocenia, czy kandydat na aplikanta odpowiada wymogom określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 752 i 753, Nr 124, poz. 782 i Nr 141, poz. 944).

3. Prokurator apelacyjny wyznacza termin konkursu dla kandydatów na aplikantów w tym samym czasie we wszystkich prokuraturach wojewódzkich w okręgu prokuratury apelacyjnej, zawiadamiając o tym Ministra Sprawiedliwości—Prokuratora Generalnego, członków komisji konkursowej oraz kandydatów, co najmniej 14 dni przed terminem konkursu.

§ 35. Komisja konkursowa przedstawia prokuratorowi apelacyjnemu wyniki konkursu wraz z dokumentacją oraz projekt listy kandydatów na aplikantów, kierując się przede wszystkim ocenami z konkursu, a w razie konieczności bierze również jednak pod uwagę wyniki w nauce, osiągnięte przez kandydata w czasie studiów, opinię z uczelni lub opinię pracodawcy.

§ 36. 1. W połowie okresu aplikacji aplikanci składają kolokwium z zagadnień będących przedmiotem szkoleń seminaryjnego, w tym również z przepisów

o prokuraturze oraz innych organach ochrony prawnej z zarysem prawa konstytucyjnego.

2. Do kolokwium mają odpowiednio zastosowanie przepisy o egzaminach prokuratorskich, z tym że kolokwium przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez prokuratora apelacyjnego w prokuraturze, która prowadzi szkolenia seminaryjne aplikantów.

§ 37. 1. Aplikanci składają egzamin prokuratorski przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez Ministra Sprawiedliwości—Prokuratora Generalnego.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego, którym jest prokurator apelacyjny lub jego zastępca, sekretarza, którym powinien być właściwy kierownik szkolenia, pięciu do siedmiu prokuratorów — specjalistów z różnych dziedzin prawa oraz przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości—Prokuratora Generalnego.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prokuratorzy wojewódzcy oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji, które nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 38. 1. Egzamin prokuratorski składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna odbywa się w obecności co najmniej dwóch członków komisji egzaminacyjnej, trwa dwa dni i obejmuje:

- 1) prawo karne procesowe — 6 godzin,
- 2) prawo cywilne procesowe — 3 godziny,
- 3) prawo administracyjne — 3 godziny.

3. Część pisemna polega na sporządzeniu apelacji od wyroku w sprawie karnej, sprzeciwu lub skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz pozwu (wniosku) w sprawie cywilnej na podstawie akt zakwalifikowanych przez komisję lub opracowanych na potrzeby egzaminu.

4. Przedmiotami części ustnej egzaminu są:

- 1) prawo karne materialne,
- 2) prawo karne procesowe,
- 3) prawo cywilne materialne, procesowe i nieprocesowe,
- 4) prawo administracyjne,
- 5) prawo gospodarcze,
- 6) kryminalistyka,
- 7) medycyna sądowa, psychiatria i psychologia sądowa.

§ 39. Do aplikacji odbywanej w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury stosuje się przepisy odrębne.

Rozdział 4

Pozaetatowa aplikacja sądowa i prokuratorska

§ 40. 1. Aplikant pozaetatowy odbywa aplikację sądową (prokuratorską) dwa dni w tygodniu, przy czym zajęcia praktyczne, na jego wniosek, mogą być łączone.

2. Do okresu aplikacji nie zalicza się nieobecności aplikanta w zajęciach praktycznych i seminaryjnych trwających, bez względu na przyczynę, dłużej niż 10 dni w roku; nie dotyczy to nieobecności z powodu urlopów.

§ 41. Do aplikantów sądowych pozaetatowych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 1 i 2, z wyjątkiem § 11 ust. 1 i § 12 ust. 1, a do aplikantów prokuratorskich pozaetatowych — przepisy rozdziałów 1 i 3, z wyjątkiem § 11 ust. 1 i § 12 ust. 1.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 42. Aplikanci sądowi, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpili do egzaminu w pierwszym terminie, oraz osoby, które nie zdały egzaminu, mogą w 1998 r. składać go przed komisją egzaminacyjną powołaną przy właściwym sądzie apelacyjnym.

§ 43. Aplikanci prokuratorscy, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zdają egzamin ustny, którego przedmiotami są:

- 1) prawo karne materialne,
- 2) prawo karne procesowe,
- 3) prawo cywilne materialne,
- 4) prawo cywilne procesowe i nieprocesowe,
- 5) prawo administracyjne,
- 6) kryminalistyka,
- 7) medycyna sądowa,
- 8) psychiatria i psychologia sądowa.

§ 44. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 listopada 1993 r. w sprawie aplikantów sądowych i prokuratorskich (Dz. U. Nr 109, poz. 491).

§ 45. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.

Minister Sprawiedliwości: *H. Suchocka*